

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/263/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233908
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112233908.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 17. februára 2014 č.k. 5C/524/2012-48, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v ním označených exekučných konaniach. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa svojim návrhom v jednotlivých veciach domáhal od odporcu náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že bol účastníkom exekučného konania vedeného na Okresnom súde Nitra, v ktorých súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k jej posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej doby, čo charakterizoval ako nesprávny úradný postup vzniknutý nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, ako aj vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Nakoľko navrhovateľ sa aj v ďalších konaniach domáhal voči odporcovi rovnakého nároku, keď v každom konaní bola jeho výška iná, z dôvodu hospodárnosti podľa § 112 ods. 1 OSP spojil na spoločné konanie vecí vedené pod sp.zn. 5C/524/2012, 5C/525/2012, 5C/526/2012, 5C/527/2012, 5C/528/2012, 5C/529/2012, 5C/532/2012, 5C/533/2012, 5C/534/2012, 5C/535/2012 s tým, že ďalej konanie bude vedené pod sp.zn. 5C/524/2012. Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/524/2012, v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 12Er/318/2010 bola dňa 10. 05. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného Pohotovost', s.r.o. proti povinnému V. C., na vymoženie 116,31 eura s príslušenstvom, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 22539/09, dňa 07. 02. 2011 vydal exekučný súd poverenie po tom, ako dňa

23. 09. 2010 doručil oprávnený požadované doklady. V konaní pod sp.zn. 5C/525/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 7.840,61 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.568,12 eura, pričom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er/361/2011 vyplýva, že dňa 29. 04. 2011 doručil súdny exekútor exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému G. Y., exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave sp.zn. SR 14426/10 a žiadosť súdneho exekútora bola uznesením exekučného súdu zo dňa 03. 05. 2011 zamietnutá. V konaní pod sp.zn. 5C/526/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 330 eur za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnej veci sp.zn. 18Er/7/2009, podľa ktorého súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému O. D. dňa 09. 01. 2009, exekučný súd dňa 20. 01. 2009 vydal súdnemu exekútorovi poverenie. V konaní pod sp.zn. 5C/527/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 3.377,51 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 675,50 eura v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Nitra pod sp.zn. 11Er/276/2010, kde bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej G. doručená exekučnému súdu dňa 28. 04. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 16172/09 a táto bola uznesením zo dňa 29. 12. 2010 po tom, ako oprávnený doručil súdom požadované doklady dňa 13. 09. 2010, zamietnutá. V konaní pod sp.zn. 5C/528/2012 navrhovateľ žiadal priznať mu škodu vo výške 1.152,32 eura a nemajetkovú ujmu vo výške 230,46 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 12Er/270/2012, pričom z uvedeného spisu je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému I. O. bola doručená exekučnému súdu dňa 02. 03. 2012, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 08023/11 a táto bola uznesením zo dňa 08. 03. 2012 zamietnutá. Aj v konaní pod sp.zn. 5C/529/2012 sa navrhovateľ domáhal škody vo výške 1.101,97 eura a nemajetkovej ujmy vo výške 220,39 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 12Er/466/2010, z ktorého vyplýva, že exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému G. C., doručená exekučnému súdu dňa 23. 06. 2010, uznesením zo dňa 30. 05. 2011 po tom, čo oprávnený predložil súdom požadované doklady dňa 13. 09. 2010, zamietol. V konaní vedenom pod sp.zn. 5C/532/2012 navrhovateľ žiadal priznať majetkovú škodu vo výške 9.259,63 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.851,93 eura, pričom zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er/268/2011 vyplýva, že súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému T. B. exekučnému súdu dňa 01. 04. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 14721/10 a jeho žiadosť bola uznesením zo dňa 22. 03. 2012 zamietnutá. V konaní vedenom pod sp.zn. 5C/533/2012 navrhovateľ žiadal priznať majetkovú škodu vo výške 2.720,69 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 544,14 eura, pričom zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er/416/2011 vyplýva, že súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému I. J. exekučnému súdu dňa 16. 05. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 13753/10 a jeho žiadosť bola uznesením zo dňa 30. 05. 2011 zamietnutá. V konaní pod sp.zn. 5C/534/2012 navrhovateľ žiadal priznať mu škodu vo výške 1.259,74 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 251,95 eura v súvislosti s konaním exekučného súdu vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 24Er/270/2012 a podľa obsahu tohto spisu bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému I. B. doručená exekučnému súdu dňa 02. 03. 2012, ktorá bola uznesením exekučného súdu zo dňa 08. 03. 2012 zamietnutá. Taktiež v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/535/2012 si navrhovateľ uplatnil škodu vo výške 2.499,61 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 499,92 eura za nesprávny úradný postup exekučného súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 7Er/525/2010, kde žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej W. P. bola doručená súdu dňa 15. 07. 2010, ktorú exekučný súd uznesením zo dňa 18. 04. 2011 po tom, ako oprávnený predložil dňa 15. 10. 2010 súdom požadované doklady, zamietol. Opierajúc sa o ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 44 ods. 1, 2 a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. 05. 2011, ako aj do 17. 01. 2013 (ďalej len „Exekučný poriadok“) dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, a preto ho v jednotlivých konaniach, spojených na spoločné konanie, zamietol. Samotnému uplatneniu nároku predchádzalo predbežné prerokovanie s odporcom, navrhovateľ dňa 23. 04. 2012 doručil žiadosť o predbežné prerokovanie, avšak samotné podanie týchto žiadostí a uplynutie lehoty 6 mesiacov na uspokojenie nároku postačovali k tomu, aby bola splnená zákonná podmienka pre podanie návrhu na súd napriek tomu, že lehota 6 mesiacov uplynula až po začatí konania. Námietku premlčania, vznesenú odporcom, neakceptoval, nakoľko navrhovateľovi neuplynula zákonná trojročná lehota. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS

499/2010 konštatujúc, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a môže tak urobiť na návrh účastníka, ako aj bez návrhu, pričom môže exekučný titul preskúmať aj z hľadiska príslušných hmotnoprávných zákonných ustanovení a nielen z procesného hľadiska, preto týmto postupom nedošlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu namietanému v návrhu navrhovateľa. Aplikujúc ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 05. 2010 konštatoval, že lehota 15 dní uvedená v tomto ustanovení platí iba pre vydanie poverenia a nie pre rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Vo veciach 12Er/318/2010, 11Er/276/2010, 12Er/466/2010 exekučný súd vyzýval tak súdneho exekútora, ako aj oprávneného na predloženie dokladov a z hľadiska časovej náročnosti a vzhľadom na nereagovanie na výzvu súdu oprávneným rozhodol exekučný súd v dlhšom časovom horizonte, čo však nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup. V prejednávaných veciach sp.zn. 5C/524/2012, 5C/527/2012, 5C/529/2012, 5C/532/2012, 5C/535/2012 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, keďže zo strany navrhovateľa nebolo predložené žiadne rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prietahy v konaní tak, ako je to uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnom od 01. 01. 2013. Vo veciach sp.zn. 5C/525/2012, 5C/526/2012, 5C/528/2012, 5C/529/2012, 5C/533/2012, 5C/534/2012 boli návrhy podané bezdôvodne, nakoľko vo všetkých týchto veciach bolo o žiadosti súdneho exekútora rozhodnuté bezodkladne, v priebehu niekoľkých dní. Rozhodnutie o náhrade trov konania založil na ust. § 142 ods. 1 OSP a odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, pretože mu v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli a odporca si ani žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojim rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď.. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením

rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha v jednotlivých veciach náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v jednotlivých exekučných konaniach. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním dlhšej doby.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Odvolací súd úvodom poznamenáva, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zák. č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu, a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne

upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V predmetnej veci, poukazujúc na vyššie uvedené závery, bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v tomto konaní, čo súd prvého stupňa i vykonal a v tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci. Niet totiž sporu o tom, že vo veci sp.zn. 5C/524/2012, v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 12Er/318/2010 bola dňa 10. 05. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému V. C., na vymoženie 116,31 eura s príslušenstvom, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 22539/09 zo dňa 28. 01. 2010, vo veci vydal exekučný súd dňa 07. 02. 2011 poverenie po tom, ako oprávnený doložil súdom požadované doklady dňa 23. 09. 2010. Navrhovateľ si uplatnil majetkovú škodu v sume 125 eur a nemajetkovú ujmu v sume 660 eur dôvodiac, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia jej zamietnutím s omeškaním viac ako 373 dní.

V konaní pod sp.zn. 5C/525/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 7.840,61 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.568,12 eura, pričom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er/361/2011 vyplýva, že dňa 29. 04. 2011 doručil súdny exekútor exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému G. Y., exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave sp.zn. SR 14426/10 zo dňa 07. 02. 2011 a žiadosť súdneho exekútora bola uznesením exekučného súdu zo dňa 03. 05. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 88 dní.

V konaní pod sp.zn. 5C/526/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 330 eur za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnej veci sp.zn. 18Er/7/2009, podľa ktorého súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému O. D. dňa 09. 01. 2009, exekučný súd dňa 20. 01. 2009 vydal poverenie súdnemu exekútorovi. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 184 dní.

Obdobne v konaní pod sp.zn. 5C/527/2012 si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vo výške 3.377,51 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 675,50 eura v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Nitra pod sp.zn. 11Er/276/2010, kde bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej G. doručená exekučnému súdu dňa 28. 04. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 16172/09 a táto bola uznesením zo dňa 29. 12. 2010 zamietnutá, keď oprávnený na urgenciu súdu reagoval až dňa 23. 09. 2010 predložením požadovaných dokladov. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 354 dní.

V konaní pod sp.zn. 5C/528/2012 navrhovateľ žiadala priznať mu škodu vo výške 1.152,32 eura a nemajetkovú ujmu vo výške 230,46 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 12Er/270/2012, pričom z uvedeného spisu je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému I. O., o vymoženie 375 eur s príslušenstvom, bola doručená exekučnému súdu dňa 02. 03. 2012, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 08023/11 zo dňa 25. 08. 2011 a táto bola uznesením zo dňa 08. 03. 2012 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v

rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 89 dní.

Aj v konaní pod sp.zn. 5C/529/2012 sa navrhovateľ domáhal škody vo výške 1.101,97 eura a nemajetkovej ujmy vo výške 220,39 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn.12Er/466/2010, z ktorého vyplýva, že exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému G. C., o vymoženie 232,37 eura, doručenej exekučnému súdu dňa 23. 06. 2010, uznesením zo dňa 30. 05. 2011 zamietol. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 591 dní.

V konaní vedenom pod sp.zn. 5C/532/2012 navrhovateľ žiadal priznať majetkovú škodu vo výške 9.259,63 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.851,93 eura, pričom zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 7Er/268/2011 vyplýva, že súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému T. B., o vymoženie 2.887,07 eura exekučnému súdu dňa 01. 04. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 14721/10 zo dňa 09. 02. 2011 a jeho žiadosť bola uznesením zo dňa 22. 03. 2012 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 405 dní.

V konaní vedenom pod sp.zn. 5C/533/2012 navrhovateľ žiadal priznať majetkovú škodu vo výške 2.720,69 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 544,14 eura, pričom zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 24Er/416/2011 vyplýva, že súdny exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému I. J., o vymoženie 777,27 eura exekučnému súdu dňa 16. 05. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a jeho žiadosť bola uznesením zo dňa 30. 05. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 74 dní.

V konaní pod sp.zn. 5C/534/2012 navrhovateľ žiadal priznať mu škodu vo výške 1.259,74 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 251,95 eura v súvislosti s konaním exekučného súdu vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 24Er/270/2012 a podľa obsahu tohto spisu bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému I., o vymoženie 391 eur s príslušenstvom, doručená exekučnému súdu dňa 02. 03. 2012, uznesením exekučného súdu zo dňa 08. 03. 2012 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 89 dní.

Taktiež v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/535/2012 si navrhovateľ uplatnil škodu vo výške 2.499,61 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 499,92 eura za nesprávny úradný postup exekučného súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 7Er/525/2010, kde žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej W. P., o vymoženie 641,19 eura s príslušenstvom, bola doručená súdu dňa 15. 07. 2010, ktorú exekučný súd uznesením zo dňa 18. 04. 2011 zamietol. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa navrhovateľa spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 323 dní.

Odpoveď, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení zák. č. 144/2010 Z.z. účinného od 01. 06. 2010 a teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“) a to v jednotlivých spojených veciach, vedených pod sp.zn. 5C/525/2012, 5C/529/2012, 5C/532/2012, 5C/533/2012, 5C/535/2012 a účinného do 01. 06. 2010 vo veciach 5C/524/2012, 5C/525/2012, 5C/526/2012, 5C/527/2012.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je

totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietáhov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Obdobnú paralelu možno nájsť i v odvolaní proti rozhodnutiam v exekučnom konaní, ktoré v zásade nie je prípustné (§ 202 ods. 2 OSP), pokiaľ Exekučný poriadok výslovne vo svojich ustanoveniach nezakotvuje, že odvolanie prípustné je a taktiež i v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 16 ods. 1, § 75 ods. 4, 5, § 92 ods. 5, § 95 ods. 3 atď.), ktoré sa na exekučné konanie použijú, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak (§ 251 ods. 4 OSP). S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to predkladá navrhovateľ. Odvolacím súdom zastávaný názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprimeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu. Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá po dvoch dňoch po tom, ako súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Vo veci sp.zn. 5C/528/2012 a 5C/534/2012 bolo potrebné posudzovať skutočnosť, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení zák. č. 144/2010 Z.z. účinného od 01. 06. 2011 a s tým súvisiace ustanovenie § 41 ods. 2 písm. c), d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade: c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Aplikujúc vo vyššie uvedených veciach citované ustanovenia, odvolací súd dospel k záveru, že novela Exekučného poriadku, účinná od 01. 06. 2011 vylučovala lehotu exekučného súdu na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia 15 dní v prípade, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok (písm. d/ § 41 ods. 2 Exekučného poriadku). Keďže vo všetkých prejednávaných veciach bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že lehota na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia neexistovala a zákonom predpísaná nebola. Z tohto dôvodu preto v postupe exekučného súdu nemožno vzhľadnúť nedodržanie lehoty a teda navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup.

Rovnako tak v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prietahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý

nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietiahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy.

Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, ako už bolo uvedené, že vo všetkých exekučných konaniach exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, odsudzujúci povinného na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V nadväznosti na tento exekučný titul, exekučný súd viazaný ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, zvýrazňujúcim zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia ako výsledku náležitého preskúmania, okrem iného i exekučného titulu, žiadosti súdneho exekútora v jednotlivých preskúmaných veciach na vydanie poverenia zamietol, pričom rozhodol bezodkladne, po uplynutí niekoľkých dní od podania žiadosti, a preto s ohľadom na okolnosti danej veci nemožno vzhliadnuť zbytočné prietahy (sp.zn. 5C/525/2012 žiadosť podaná dňa 29. 04. 2011, zamietnutá dňa 03. 05. 2011, 5C/528/2012 žiadosť podaná dňa 02. 03. 2012, zamietnutá dňa 08. 03. 2012, 5C/533/2012 žiadosť podaná dňa 16. 05. 2011, zamietnutá dňa 30. 05. 2011, 5C/534/2012 žiadosť podaná dňa 02. 03. 2012, zamietnutá dňa 08. 03. 2012). V ostatných exekučných veciach, aj keď o žiadosti súdneho exekútora exekučný súd rozhodol s určitým časovým odstupom, nie je možné postup exekučného súdu hodnotiť ako nesprávny s odvolaním sa na vyššie konštatované dôvody a poukázaním na exekučný titul v týchto veciach, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, ktorý nepochybne podliehal kontrole exekučného súdu.

K navrhovateľom tvrdenému dôvodu nesprávneho úradného postupu v súvislosti so zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, v dôsledku čoho nie je spôsobilým exekučným titulom, odvolací súd nepovažuje za zmysluplné sa bližšie vyjadrovať a v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé dôvody napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Poukazuje ďalej len na to, že v tomto smere sú právne závery ustálené judikatúrou Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR a odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. V konečnom dôsledku sú dobre známe i samotnému navrhovateľovi, resp. by mu mali byť, keďže mu ako oprávnenému v exekučných veciach boli doručené tisíce rozhodnutí, týkajúcich sa danej problematiky. Za daných okolností, tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Odvolací súd ale tiež dodáva, že pokiaľ navrhovateľ ani v jednej prejednávanvej veci nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť ani nároku od povinného vyplývajúceho mu z úverovej zmluvy, a preto s rozhodcovským rozsudkom ako nulitným aktom v exekučnom konaní sa ani nemôže spájať vznik akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Premieta sa tu tak zásada, podľa ktorej „na neprávne nemožno stavať právo“.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nezistil. I ďalšie skutočnosti vytýkané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu, keď tvrdenia v súvislosti s vierohodnosťou údajov a znaleckého dokazovania sa preskúmaného rozsudku vôbec netýkajú.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.